

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Francišanska ulica 6/1. Rokopisev ne vračamo. Nefranktranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letna 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. čk. rač. 11.153. Telefon 3122

O redukciji draginjskih doklad

Nad pol leta so razburjale uradniške vrste, posebno še poročene uradnice, alarmantne, vsak dan drugače prikrojene vesti in novice o redukciji poročenih žen-uradnic. V marsikatero rodbino se je vselila tiha skrb.

Množiče se vrste brezposelnih intelektualcev so vedno odločnejše zahtevale odstranitev tako zvanih dvojnih zaslužkarjev v prilog zaposlitve naraščaja. Učitelstvo je zavzelo takoj pravilno stališče, da je vsaka redukcija brez škode za šolstvo in izobrazbo mladine nemogoča, saj ni v učiteljskem poklicu nadprodukcij. Potreba učiteljev je v državi toliko, da je mest dovolj za vse, ki čakajo na službo, pa še vsi razpoložljivi ne bi zadostovali, ako naj bo deležna vsa šolodolžna mladina pouka in vzgoje. Da je to naše naziranje pravilno, so potrdile tudi debate in izjave odgovornih politikov v državni skupščini. Saj je enoglasno izzvenelo, da je treba učiteljske vrste, delavce za izobrazbo mladine in naroda, pomnožiti in namestiti vse, ki čakajo zaposlitve, ne pa že zaposlene reducirati.

Vlada upravičeno ni izvedla redukcije poročenih uradnic, pač pa je po pooblastilu v finančnem zakonu za leto 1934/35. in na podlagi določil uradniškega zakona izdala uredbo, s katero se spreminjajo dosedanja predpisi draginjskih doklad.

Kakor moramo pozdraviti ukrep vlade, da ni izvedla prorokovane redukcije in odstranila iz državne službe delavnih poročenih uradnic, posebno učiteljic, vendar si ne smemo in ne moremo prikriti istine, da je nova ureditev prejemkov državnega uradništva globoko posegla v gospodarski položaj posameznikov in družin. Že do sedaj pičlo odmerjeni dohodki, s katerimi je bilo mogoče izhajati le ob največji štednji in skromnosti, so bili izdatno znižani, kar bo brez dvoma odjeknilo v socialnem in gospodarskem pogledu.

Odtegljaji so bili že naprej določeni za namestitvev in zaposlitev inteligenčnega naraščaja. Ta misel, kakor je za uradništvo trpka, je vendar socialna sprava dejstva, če država ne more drugod dobiti potrebnih kreditov. Nikakor se pa ne moremo strinjati z namero, kakor se čuje, naj bi se prihranki, dobljeni pri uradništvu, porabili tudi drugod.

V kolikor so izredni ukrepi nujni in potrebni sprito težkih gospodarskih prilik in razmer, pa je treba, da se bremena razdele enakomerno po znosljivi možnosti, upoštevajoč socialne prilike posameznikov, posebno pa še prizadetih družin. Z novo uredbo so obremenitve neenakomerne in je gospodarsko šibkejši izdatnejše prizadet od gospodarsko jačjega. Pri presoji konkretnih primerov se pokažejo trdote, ki jih bo treba omiliti, zato smo trdno uverjeni, da se bo to tudi zgodilo. Mnenja smo, da je tu treba individualne presoje, da je potrebno določiti življenjski minimum, pod katerega naj bi se v nobenem primeru ne šlo.

Dosedanja dohodki državnih uradnikov so skromni in predstavljajo mejo, pod katero ni mogoče več iti, vsaj tako so zatrjevali narodni poslanci, senatorji in zastopniki vlade v narodnem predstavništvu. Zaradi premajhnih dohodkov je obstoj družine, posebno pri večjem številu doraščajočih otrok, ogrožen, zato je nujno potrebno, da dobi ta kakršnokoli pomoč. Najbolj naravno je, da tudi ženamat pomaga z zaslužkom k rešitvi te težke naloge. Mnoge matere-uradnice bi se rade posvetile samo domu in družini, ko bi bilo to sploh mogoče z ozirom na obstoj družine.

Dohodki onih, ki se borijo s samostojnim pridobitnim delom so kaj različni in mnogokrat tako nizki, da ne zadostujejo za preživljanje družine. V teh primerih bi bilo vsekakor potrebno točno ugotoviti dohodke in na podlagi teh določiti znižanje draginjske doklade žene.

Poznamo primere, kjer edino žene vzdržujejo družino samo s svojimi dohodki, ker so take prilike, da može pri vsem prizadevanju ne morejo dobiti zaslužka, ali pa je ta za obstoj družine premajhen. Res je, da imamo dvojne, trojne in celo večkratne zaslužkarje v družinah, kar sprito današnjih težkih socialnih in gospodarskih prilik odločno zahteva po odpravi. V takih primerih ni samo upravičeno, ampak potrebno nekaj ukreniti, saj bi se tu dosegli z lahkoto polnojni dohodki za državno blagajno, ne da bi prizadeti posebno občutili odtegljaje.

Po uredbi izgube sinovi in hčere, ki so v državni službi, deloma svoje draginjske doklade, ako žive pri starših. Tudi tu bi bila potrebna individualna presoja, saj so dohodki in premoženjske prilike tako različne, da ni skoraj dveh enakih primerov.

Posebno so prizadeti revni, vedno težko živeči starši, zlasti oni z velikim številom otrok, ki imajo le skromne dohodke, bodisi majhno plačo, pokojnino ali druge dohodke in so komaj čakali na pomoč sina in hčere,

državnega uslužbenca. Koliko teh otrok si je pritrvalo tako rekoč od ust, od obleke, zabave, da so pomagali staršem materialno, dostikrat pa tudi pri vzgoji in pouku mlajših bratov in sester. V takih primerih je sinova ali hčerina plača neobhoden dohodek za obstoj družine, zato bi bilo potrebno, da se v takih okoliščinah določi nek minimum, meja, pri kateri bi bilo začeti s postopnim odtegovanjem draginjskih doklad.

Pri vsem tem vprašanju pa ne smemo spustiti iz vidika moralne in etične strani, saj je znano, da so otroci navezani in zvezani v skupnem življenju s starši največkrat tudi dobri in pošteni, kar je tudi za ugled državnega uradnika in ugled državne uprave velike koristi.

Našteli bi lahko še več primerov in razlogov, ki nujno opozarjajo na to, da bo treba uredbo o odtegljajih draginjskih doklad proučiti in spremeniti.

Opozorimo naj le še na moralno stran nove odmere draginjskih doklad in to še prav posebno z ozirom na učiteljski stan.

Po svojem poklicu in delu, kakor zaradi službenih prilik ni noben stan tako trdno povezan kakor učiteljski. Saj je znano, da žive mnogi učiteljski zbori, posebno na kmetih, lepo familijarno življenje, kar je v izdatno oporo njim samim, šolskemu in javnemu delu pa v veliko korist. Nikjer in pri nobenem stanu se zle posledice nesoglasij in disharmonij ne občutijo tako bridko in usodno, pa tudi tako škodljivo, kakor baš pri učitelstvu. Zato pa je potrebno to harmonijo in lepo sožitje podpirati in pospeševati. Zdi pa se, da bo zaradi nastalih prilik ta harmonija marsikje skrhana in okrnjena.

Tam kjer je malo enakih ljudi skupaj, je znano, da si kaj radi gledajo v lonec. Ne bomo se čudili, ako se bo starejša poročena učiteljica čutila zapostavljeno pri primerjavi lastnih prejemkov z zaslužkom mlade začelnice.

Ne želeli bi, in storili bomo potrebno, da ne bodo mladi učitelji in učiteljice občutili, da so nameščeni na račun zmanjšanih draginjskih doklad poročenih. Marsikatero besedo smo že zapisali v prilog naših najmlajših, čakajočih dela v naših vrstah. Razveselilo nas je dejstvo, da se bodo pomnožile naše vrste za delo, ki smo ga sami že težko zmagovali. Želimo jih še več, vse, ki stoje in čakajo, da pridejo na vrsto. Z upravičenostjo pa tudi pričakujemo, da bodo oni, ki imajo pravico in moč odločanja o naših prejemkih zadevo ponovno proučili in stvar prekrinili tako in na tak način, da bo pomagano potrebnim in delavoljnim, pri tem pa ne bodo prizadeti oni

Učiteljski letoviški dom ob morju

Ni še dolgo tega, kar sem slišal na nekem zborovanju opazko tovariša, češ, kaj je treba sedaj postavljati učiteljski dom na morju, ko ga pa še v Ljubljani nimamo. Mnenja sem, da se ta tovariš sploh ni poglobil v vprašanje letoviškega doma in je le zaradi sličnosti besed zmetal oba domova v en koš. V resnici pa sta oba domova zelo, zelo različna. Njuna namena se dotikata le v tem, da služita oba učitelstvu. Učiteljski dom v Ljubljani mora biti lep, monumentalna stavba, ki naj reprezentira vse učitelstvo dravske banovine, ki je včlanjeno v JUU, ki naj služi kot sedež, kot centrala sekciji za dravsko banovino, ki naj služi kot zatočišče učitelstvu, ki pride v Ljubljano, ki naj bo dom učiteljskih otrok, študirajočih v glavnem mestu, ki naj bo skratka oni dom, v katerem bo osredotočeno vse delo slovenskega učitelstva. V tem primeru se Učiteljski dom v Ljubljani tudi ne sme vzporediti z Učiteljskim domom v Mariboru, ki služi le koristnim posameznikom, kateri se ga poslužujejo kot konvikt za otroke, študirajoče v Mariboru in kot prenočišče ob času poseta naše severne rezidence.

Sicer pa imamo še en tretji dom, namreč zdraviliški dom v Rogaški Slatini. Kakor se tega ne more primerjati z domom v Mariboru, še manj pa z domom v Ljubljani, tako se tudi obmorski učiteljski dom ne more primerjati s tema dvema. Kakor zdraviliški dom v Rog. Slatini, tako ima tudi obmorski dom za svoj namen le nuditi učiteljem-članom razne ugodnosti ob posetu zdravilišča ozir. letovišča. Ravno tak dom bi lahko in bomo še postavili v doglednem času tudi v planinah, v višinskem zraku in tudi ta dom ne bo imel nič skupnega z domom v Ljubljani.

Zaradi tega ne smemo smatrati obmorski Učit. dom kot konkurenco in oviro Učiteljskemu domu v Ljubljani, temveč kot nujno potrebo nas vseh.

Naše misli, naše težnje se vedno bolj obračajo na morje. Jadran je naša skrb, naša veselje, naš ponos in naša moč. Jadransko morje je naša nada, naša vera v bodočnost in naša ljubezen. Naše morje je kakor vrata, odprta na stečaj. Skozi ta vrata gremo mi v široki svet, skozi ta vrata prihajajo k nam tujci, gosti. Zato nosimo mi vsi v svojih srcih naše morje, zato si ga želimo videti, zato ga hočemo doseči, kakor nekoč

Letoviški dom učiteljstva dravske banovine v Omišlju.

tako težko in neenakomerno, ki so se že do sedaj le s težavo vzdržali v ravnovesju.

Prepričani smo, da so ti ukrepi le začasni od katerih sprito velikega števila brezposelne inteligence ne vidimo trajnega izboljšanja.

Pridružujemo se mislim, ki so bile zapisane te dni v enem naših dnevnikov: »Zato je tudi že čas, da ne mislimo samo na krpanje, ampak na velikopotezno akcijo na vseh poljih gospodarskega in socialnega življenja, ki bo privedla v normalno življenje vse naše gospodarstvo in tako odstranila velike nevarnosti, ki prete na socialnem polju. V okviru splošne gospodarske obnovitvene akcije pa se bo tudi dal rešiti problem dvojnega zaslužkarstva ter plač, našega uradništva in delavstva, ki morajo doseči primerno višino, ker nadaljnje padanje, kakor uči izkušnja, ne vede do zboljšanja, ampak pomeni padanje celotne gospodarske krivulje. Zakaj če uradnik nima, tudi nima obrtnik in nima kmet in narobe! Tako je vse gospodarstvo med seboj povezano in je blagostanje enega stanu odvisno od blagostanja ostalih. Dokaz za to je sedanja stagnacija na gospodarskem polju. Če pa bo celotno gospodarstvo po velikopotezni akciji zopet oživilo, tedaj se bodo tudi državni dohodki povečali in bo to prišlo v prid zlasti uradništvu, pri čemer pa bo treba postaviti politiko nastavljenja uradništva na nove temelje.«

stari Sloveni, prihajajoči iz širnih planjav na severovzhodu.

In zato moramo imeti na morju tudi mi učitelji dravske banovine svoj dom, svojo postojanko. Ta dom nam bo izhodišče za spoznavanje vsega našega morja in primorja, ta dom nam bo vir sonca, vir zdravja in zadovoljstva. Vsako leto bomo ponesli nekoliko tega sonca v mrak šolskih razredov, vsako leto bomo vili nekaj nove lepote v srca naših učencev. Tako bomo prenašali pomen našega morja, njegovo lepoto in važnost nazaj v zaledje in izvrševali bomo veliko patriotsko misijo. Pa tudi okrepili se bomo na morju. Naša pljuča se bodo naučila zdravega, morskega zraka, naše telo bo dobilo nove energije, tako da bomo lahko vzdržali naporno delo v šoli in pa še napornejše izven šole.

Mnogi izmed nas hite leto za letom k morju. Mnogi izmed nas drago plačujejo prenočišče in prehrano samo, da morejo par dni uživati morje. Ali se vam ne zdi mnogo boljše pridružiti se nam, vstopiti v društvo za zgradbo obmorskega doma in se posluževati vseh velikih ugodnosti, ki jih bo društvo nudilo, čim bo dom zgrajen? Z istim denarjem, ki ga sedaj porabite na morju v sedmih dneh, boste uživali morje v učit. domu štiriinajst dni. Denar, ki ga boste vtaknili v obmorski dom, se vam bo obrestoval po naj-

Nedeljski pouk na strokovno nadaljevalnih šolah

Nedeljski pouk na obrtnih šolah je bil, — kakor se vidi iz pregleda, ki ga prinašamo na drugem mestu, — v Dravski banovini dosedaj izjemna. Več ko dve tretjini strokovno nadaljevalnih šol je izhajalo brez nedeljskega pouka.

Vsi v poštev prihajajoči faktorji so se pač zavedali, da mora veljati prastari socialno etični zakon: Šest dni delaj, sedmi dan počivaj! tudi za našo obrtno mladino. To tudi, ako ne bi postojali pozitivni zakoni, ki nedeljski počitek predpisujejo.

Seveda obstojajo v tem pogledu tudi v naši banovini razne protitendence. A samo dejstvo, da je pri nas nedeljski počitek v pretežni večini vendarle uveljavljen in to po mestih, kakor na deželi, priča, da so s tem zve-

manj 30%, se vam bo torej povrnil v prvih par letih in še bo ostal ves vplačani prispevek vaša last.

V društvo vabimo predvsem one tovariše (-ice), ki imajo zmisel, interes in razumevanje za to in ki mesečno lahko pogrešajo par kovačev in bodo vzdržali s plačevanjem prispevkov do dograditve doma. Prispevke in njihovo višino bo določil letošnji občni zbor, ki bo dne 6. maja t. l. Vsekakor prispevki ne bodo presegali višine zneskov, ki jih dajete tudi sedaj vsak mesec na stran, če se hočete oddahniti par dni v počitnicah na morju ali kjerkoli.

Naš obmorski dom bo stal na otoku Krku blizu Omišlja, uro daleč od Sušaka, če se vozite s parnikom. Preden pridete v pristanišče Omišlja, se vozite po zalivu, ki ga oklepata dva ozka in dolga polotoka. Konec polotoka, ki je na obalni strani, se imenuje Kijac, in ima zopet par manjših polotočičev. Tisti polotoček, ki je najbolj na notranji strani, oklepa majhen, miren od vseh strani zavaroval zaliv. Tu bo stal bodoči učiteljski dom. Med obalo in poslopjem bo šla lepa promenadna pot do Omišlja. Po hrbtu polotoka, nad poslopjem pa bo vodila lepa avtomobilska cesta. Pot in cesta sta deloma že dograjeni. V bližini doma je mrzel izvir, zaliv pod poslopjem pa tvori krasno prirodno kopališče. Zemljišče v izmeri 2000 m² je že pridobljeno — in prepisano na naše društvo. Načrti so že gotovi in so vsakomur na ogled v društveni pisarni (Ljubljana, Francišanska ulica 6). Poslopje bo za enkrat enonadstropno zidano pa bo tako, da se lahko brez nadaljnjih komplikacij dvigne še za eno nadstropje. Ko pridete v poslopje, se znajdete v udobni čakalnici, poleg katere je pisarna za prijavljanje. V pritličju je na senčni strani razsežna jedilnica. Ta jedilnica je na eni strani odprta brez stene, a se ob slabem vremenu lahko zapre. Poleg jedilnice je prijetna družabna soba. V pritličju so še kuhinja, shramba in drugi potrebni lokali. Pred stavbo pa je velika terasa za sončenje. Tudi par stanovanjskih sob je v pritličju. Prvo nadstropje pa ima same sobe. Sobe so različne in vsebujejo 1 do 5 postelj, v vsaki sobi pa se nahaja še po ena otomana kot zasloni ležišče. V vsaki sobi je tudi tekoča voda in školjka za umivanje. Ležišče je preko šestdeset. V domu bo tudi lastna oskrba po vzorcu uradniških in sličnih menz. Udobnosti dovolj, da se nam ne bo treba bati konkurence drugih razkošnih hotelov in penzionatov.

Obmorski učiteljski dom, kakor sem ga opisal, niso sanje, ni fantazija, temveč gola resničnost, ki se že uresničuje. Prijave prihajajo vsak dan in ni več daleč čas, ko bo društvo zaprlo svoje vrste. Takrat bodo vrste članstva polne in dom bo postavljen v dve, kvečjemu tri letih. Ako se hočete prijaviti, storite to takoj — zadostuje dopisnica — še bolje pa bo, ako se udeležite našega občnega zbora, na katerem boste spoznali naše načrte in dobili vsa potrebna pojasnila. M. Zor

zane težave povsod tam premagljive, kjer prevladujejo ljubezen do mladine in spoštovanje pred pozitivnimi zakoni sebične interese.

Na žalost se počenja to zadovoljivo stanje v zadnjem času tudi v Dravski banovini kršiti. V zvezi s tem ne sme ostati neomejeno, da oblast v tem slučaju ni pokazala dovoljnega razumevanja za čuvanje pozitivnih zakonov in velike etične dobrine, kakor jo predstavlja nedeljski počitek. Ko je stopilo med kršitelje nedeljskega počitka na novo tudi mesto Celje, se to v rešenju pritožbe proti temu z vsemi mogočimi organizacijskimi težavami opravičuje. Za razlogi, ki so delno gotovo upravičeni, pa pride tale značilen stavek:

»Tudi mojstvom in mojstricam je nedeljski pouk zelo po godu, ker imajo mirno zavest, da so njihovi vajenci pri šolskem pouku, ko bi sicer popolnoma prosti pohajkovali po ulicah in tukajšnji okolici. Za tedenski počitek pa mladini nedeljski popoldan tudi zadostuje.«

Taki argumenti jemljejo vsemu, kar je v tem rešenju še povedanega, polovico verdostojnosti. Kdor na stvar tako gleda, tudi ne bo našel potrebne energije, da bo šel od straništev ovire, če res postojajo.

Mi smo pa mnenja, da nedelja popoldan ni čas, ko pohajajo vajenci običajno po okolici. Če o pravici do svobodnega razpolaganja z nedeljo, ki jo reklamirajo zase mnogi vajenci že iz verskih ozir, tudi ne govorimo, bo gotovo mnogo vajencev, ki bi pogledali v nedeljo popoldan tudi v knjigo ali časopis ali pa bi ponovili, kar so se med tednom v obrtni šoli naučili, zlasti če bi jih k temu njih vzgojitelji z ljubeznijo navajali. V ta pravico bi morala iti prava skrb za vajence. Če se uporabi nedelja tudi za to, da se pozabavajo vajenci, — še polotroci, — med svojimi vrstniki pri igri, pa to zopet ni tak greh, kakor si to kdo predstavlja, temveč potreben odmor, razvedrilo.

To bi bili razlogi de lege ferenda. V dani situaciji pa bi izvršujoče oblasti ne smele pozabiti, da obstajajo o vsem tem že pozitivni zakoni. V dobrih starih časih bi bilo popolnoma nemogoče, da bi postavljali

izvršujoči organi svoje nazore na mesto jasnih pozitivnih zakonov.

Naš zakon o zaščiti delavcev predpisuje popolnoma določeno, da morajo imeti vsi pomožni delavci vsak teden 36 ur prosto. Ako bi se vršil toraj kje nedeljski pouk v nedeljo popoldan, bi se moralo dati vajencu med tednom pol dne prosto. Naš zakon ima tudi striktno predpise o zakonitem delovnem času. Ta zakoniti delovni čas se s šolskim poukom ne sme prekoračevati.

Ako bi se dajal vajencem med tednom nadomestni počitek, bi izgubil nedeljski šolski pouk namah vse zagovornike, ki jih danes še ima.

Nadomestni počitek med tednom je seveda pri vajencih po večini sploh neizvedljiv. Oblast, ki ne bi mogla zabraniti nedeljskega pouka, bo mogla tak nadomestni počitek še manj osigurati.

Iz teh razlogov ugovarjamo z vso odločnostjo, da je postavljen v osnutek uredbe o organizaciji strokovno nadaljevalnih šol protizakoniti čl. 12.

Pouk traja po 8 ur na teden in po 2 uri v vzornih delavnicah, kjer te postojajo. Pouk se vrši po štiri ure ob nedeljah in praznikih, ako so delavnice predpodelne zaprte...

Odprte delavnice ob nedeljah popoldne so torej lahko razlog, ki je jačji, ko vse organizacijske težave pri organizaciji šolskega pouka! Tozadevni pozitivni zakoni pa naj samih odprtih delavnic ne odtehtajo!

Splošne vesti

UČITELJSTVO V BORBI PROTI TUBERKULOZI.

Ogromno število žrtev, ki jih pri nas v Jugoslaviji še vedno zahteva jetika leto za leto, glasno kliče na branik nas vse. Goto-to: poklicani so v prvi vrsti zdravniki, toda problem jetike je daleč več kot samo vprašanje zdravniške vede in organizacije. Pobjanje te bolezni, široko zasnovana borba proti njej, je nemogoča brez sodelovanja vseh, prav posebno pa tudi učiteljstva in šole.

To so uvideli tudi prireditelji prvega jugoslovanskega protituberkuloznega kongresa, ko so kot eno glavnih tem socialno-higienskega značaja določili: »Šola in tuberkuloza« in kot koreferenta za to predavanje pridobili zastopnika JUU.

Dejansko se nam vsiljuje na vsakem koraku ogromen pomen, ki ga ima šola na razširjenju te prave ljudske kuge. Številna opazovanja šolskih zdravnikov so brezdvomno dokazala, da se jetika porazno širi po šolah povsod tam, kjer omogočajo slabe splošno higijenske prilike, posebno pa navzočnost bolnega otroka ali učitelja okuženje tako silno občutljivega otroškega organizma. Nič manj ni znano, kako zelo razsaja ta bolezen med učiteljstvom samim, kar bi moralo že iz čisto sebičnih ozir, vzbujati organiziran odpor učiteljstva proti njej.

Toda še bolj kot v slabem, bi mogla in bo morala šola vplivati na širjenje jetike v dobrem smislu. Zavedno in vestno upoštevanje pravil in smernic protituberkulozne borbe od strani učiteljstva med podukom in izven šole bi stvari moglo silno okrepiti. Ravno tu pa še manjka prave krepke volje za delo, bodisi iz strahu pred težavnostjo načetih vprašanj, bodisi iz občutka, da je protituberkulozna borba bolj stvar zdravnika in zdravstvenih ustanov, bodisi tudi radi tega, ker mnogi že sedaj vzdihujejo pod bremenom preobilo odmerjenega šolskega in izvenšolskega dela. Vendar sem pa imel ponovno priliko videti ogromno zanimanje ravno učiteljstva za protituberkulozno delo, treba je

samo nanj opozarjati, pokazati v kako visoki meri ravno mi zdravniki cenimo sodelovanje učiteljstva, v katerem vidimo eno najjačjih jamstev za končni uspeh.

Poglabljati zanimanje in razumevanje za protituberkulozno akcijo, podajati smernice in navodila za to delo, pokazati možnosti, kako se učiteljstvo samo lahko obrani jetike, v jedru pa skrb za zdravje sedanjega in bodočega rodu, v kateri prednjačiti je ponosna naloga učiteljskega stanu, vse to je dalo povod za izbiro glavne teme letošnjega kongresa.

Zato naj se ga udeleži, kdor le more. Letošnji protituberkulozni kongres, prva javna manifestacija protituberkulozne borbe v Jugoslaviji, hoče in mora postati začetek boljše, zdravejši bodočnosti. Učitelji, hitite nam na pomoč!

Dr. R. Neubauer.

— Prvi jugosl. protituberkulozni kongres se vrši v Ljubljani dne 11. in 12. t. m. Predavanja o temi: »Šola in tuberkuloza« se vrše v soboto dne 12. dopoldne od 9. ure naprej v dvorani Delavske zbornice, Ljubljana, Miklošičeva cesta. Predavatelji: dr. I. Matko, A. Skulj, dr. V. Savič, dr. J. Prodan.

Učitelji udeleženci kongresa plačajo na železnica četrtinsko vožnjo.

Informacije in prijave pri: Kongresni pisarni, Miklošičeva cesta 20.

— Namestitve učiteljskih abiturientov. Prosvetni minister je podpisal odlok o namestitvi približno 500 novih učnih moči iz vrst učiteljskih abiturientov. Poleg drugih so bili sprejeti v učiteljsko službo vsi moški kandidati iz dravske banovine, ki so imeli vložene prošnje.

— Vsi učitelji — dnevničarji zvaničniki, ki še niso vložili prošnje za sprejem v državno službo, se v lastnem interesu opozarjajo, da pravilno opremljeno prošnjo za sprejem v državno službo takoj vložijo pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

— K »Redukciji draginjskih doklad.« »Učiteljski tovariš« od 19. aprila t. l. je priobčil pregledno tabelo o redukciji draginjskih

doklad, kateri je predpjal med drugim sledečo zelo aktualno in iskreno objektivno pripombo: »... toda dozdeva se nam, da ni pravično, da bi vse breme finančnih težkoč prenašale le poročene uradnice.« — Vsak pravičljuben in nepristransko usmerjen državljan, posebno pa še državni uslužbenec, bo zgoraj navedene besede iskreno podčrtal, ako ni v njegovem srcu skrit kotiček, v katerem bi se vtihotapljala zavist in škodoželjnost. Pa še na to je treba opozoriti: Med letom 1923. in 1931. upokojeni državni uslužbenici(-ke) imajo dokaj nižje stalne prejemke (položajna plača itd.), a višjo draginjsko doklado nego oni po novem uradniškem zakonu 1931. upokojeni oziroma še aktivni uradniki(-ce). Zato bodo s to redukcijo med 1923. in 1931. upokojene poročene državne uslužbenke malo da ne dvakrat huje prizadete, da bodo na slabšem, kakor so staroupokojenke. Pa še to: Ako ima mož bruto prejemkov mesečno 1600 do 2500 Din, še ostane ženi državni uslužbenki vsaj 25% draginjske doklade, sicer pa odpade vsa. N. pr. vsi šolski upravitelji, upokojeni med 1923. in 1931. imajo mesečno bruto prejemek 2510 Din. Radi teh 10 Din več naj sedaj izgubi soproga še borih 25% draginjske doklade. Vsaj drobce pod 50 naj se ne upošteva. Sicer pa lahko zaupamo nad vse agilni upravi Učiteljskega združenja in uvidevnosti naše vlade, da se bodo ti pomotoma nastali nedostatk čimprej popravili. Gotovo se tudi ne bo hotelo razbijati uradniške družine, ako hčerka ali sin drž. uslužbenec slučajno stanuje pri starših in plačuje hrano in sobico. »Ogledal sem v življenju mnogo sveta, najlepše, najljubše je vendar doma,« pravi Stritar. Ljubo doma, kdor ga ima! Iz obitelji, družine klije globoka ljubezen do naroda in domovine.

Obdravski.

— Proti vpeljavi nedeljskega pouka na obrtno nadaljevalnih šolah. Strokovna komisija za Slovenijo kot oblastni odbor URSSJ sklicuje v četrtek, dne 3. maja t. l. ob pol 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani zborovanje vajencev in njihovih staršev. Vabilo navaja. »Nova uredba Ministrstva trgovine in industrije namerava upeljati nedeljski pouk, kar sedaj ni v veljavi. S tem bi se prikršal vajencem nedeljski počitek. Da se to ne zgodi, morate glasno povedati in zahtevati, da se Vam ne sme kršiti nedeljski počitek in da mora biti šolski pouk med tednom bodi v dopoldanskih ali popoldanskih urah, nikakor pa ne v večernih urah, ker se Vam s tem krši nočni počitek. Stroške za učila pa morajo nositi občina, država in delodajalec.«

— »Društvo za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju ima v nedeljo dne 6. maja ob 10. uri dopoldne na Ledini (Ljubljana, I. mest. deš. šola) svoj redni občni zbor. Ker je to zborovanje odločilno za hitro realizacijo naše ideje, se ga sigurno vsi udeležite. Vabljeni so seveda tudi nečlani — prijatelji letovišča ob morju. Dnevni red občnega zbora je bil objavljen v zadnji številki našega lista.

VARČEVANJE JE VEDNO NA MESTU.

Kdor ima voljo in možnost za štedenje, naj pristopi v krog ustanovnikov »Obmorskega učiteljskega doma«!

Vsak riziko je izključen, ker bomo gradili dom le z lastnim kapitalom in z lastnimi razpoložljivimi sredstvi v obliki štedenja. Mesečne prispevke bo določil občni zbor dne 6. maja t. l.

Zato so vsi dosedanji člani in drugi interesi vabljeni, da se udeležijo občnega zbora v čim večjem številu.

vsem prešla v kri tista takrat še bolj »nova« zahteva, da uči v šoli življenje samo z vsemi svojimi utripi in z vsemi svojimi zahtevami.

O »Mladi Jugoslaviji« sami pa kaj več, kadar jo bomo sodili lahko po večjih številkah; za zdaj bi se smelo priporočiti le to, naj jo uredniški odbor urejuje po zgledu najboljših informativnih listov dnevnikov.

Beograd, 29. III. 1934.

Pavle Fleré.

Tone Gospari, urednik »Razorov«: V »Učiteljskem tovarišu« me je v poslednjih številkah posebno zanimala »literarna pravda« med mlad. revijo in mlad. časopisom. Z zadoščenjem sem ugotovil, da je med učiteljstvom veliko in spontano zanimanje za to vprašanje, in ne zdi se mi prava resolucija sreskega društva v Murski Soboti, ki zahteva omejitev prostora v glasilu za poročanje o mlad. slovstvu. Vemo, da so nekatere naše učne knjige — posebno čitanke — za sedanjjo dobo slabe. Ne glede na to, ali naj bosta mlad. revija in mlad. časopis uporabljiva tudi kot razredno čtivo, sta torej danes za naše šole nenadomestljiva. Sama ugotovitev, da je čitanka slaba, je premalo! Treba je nadomestila, ki naj da mladini res nekaj najboljšega, kar more ustvariti organizacija. In v tem vprašanju vidim neprimerno večjo važnost kot pa v obširnem razpravljanju o društvenih zborovanjih. Saj je vendar učenčev čtivo (v šoli in izven šole) najvažnejši faktor za njegovo vzgojo in razum. In da bi se učiteljstvo temu ne posvetilo z vsemi svojimi močmi in do kraja? Narobe je res! Problem izvenšolskega čtiva (»Naš rod«, »Zvonček«, »Vrtec«, »Razore« itd. smatram poleg vseh naših dnevnikov in tednikov za izvenšolsko čtivo, kljub temu, da ga učiteljstvo uporablja tudi v šoli!) je tako važen, da bi morala izvesti organizacija že davno med mladino stalistični plebiscit, ki naj bi osvetlil: kaj vse danes mladina čita, v kateri starostni dobi se zateka k političnim dnevnikom, katere rubrike posamezni najrajši in največ čitajo, kje

Cenjene šolske uprave, katere namerava-jo napraviti šolske majske izlete v našo belo Ljubljano, naproša

AUTOMATIČNI BUFFET »DAJ-DAM« na Aleksandrovi cesti,

naj ne pozabijo posetiti istega s svojimi malčki, ki postreže z vsem primernim po izredno nizkih cenah od 1 Din do 3 Din.

— Občni zbor Učit. samopomoči v Mariboru. Zadrugi US ste prejeli po pošti (z zadnjo položnico) računski zaključek za leto 1933. in tiskano vabilo na občni zbor, ki se bo vršil 13. maja 1934. v učiteljski šoli v Mariboru. Podpisani Vas vse zadrugi iz Maribora, okoliških srezov in vse one iz oddaljenih krajev, ki imate za ta dan priliko za obisk Maribora, najlepše povabim, da se udeležite našega občnega zbora. S seboj prinesite računski zaključek in pravilnik, ki je natisnjen v tej številki »Učit. tovariša«.

Iv. Kocijančič.

— Razpis učiteljskih služb. V banovinskem Domu sirotne dece v Negotinu (Krajina, moravska banovina) so potrebni: 1 vaspitač VIII. skupine, 1 vaspitačica IX. skupine in 2 zabavilji — vsi kot uradniki pripravniki. Vsi se namestijo takoj kot dnevničarji z mesečno plačo do 1000 Din, prostim stanovanjem in oskrbo. Kasneje se imenujejo za uradniške pripravnike (v banovinski službi). Zahtevajo se resne in marljive osebe, ki bi hotele ostati stalno na svojem mestu. Reflektantje za ta mesta naj se javijo JUU, sekcija Ljubljana, najkasneje do 15. t. m.

— Mladinski zbor osnovne šole v Šoštanjju bo priredil v četrtek, dne 10. maja t. l. ob 15. uri v Sokolskem domu pevski koncert. Za šolsko mladino bo koncert v sredo, dne 9. maja popoldne ob 15. uri. Zbor vodi tov. Vreže.

— Koncert Dolnje Lendavskega mladinskega pevskega zbora. Zopet nov mladinski pevski zbor po vzgledu Trboveljskega slavčka se je ustanovil v tek. šol. letu v Dolnji Lendavi v obmejni pokrajini, kjer je vzgoja mladine na narodno pevskem polju zelo velike važnosti. Ustanovil ga je tov. Ljubič Viska, svoječasni pevec pri UPZ s podporo vsega učiteljstva na osnovni šoli. Že prvi nastop, ki se je vršil 21. IV., je pokazal energijo pevovodje in veliko ljubezen dece do petja. Število 90 nastopajočih malčkov je osvojilo srca za našo lepo pesem in jo podalo z vsem veseljem. Glavni vaji in koncertu je prisostvoval poleg odličnih oseb iz Dolnje Lendave tudi pevovodja Trboveljskega slavčka tov. Šuligoj, da je izbral pesmi, s katerimi bo nastopil tudi ta zbor na dnevih naše mladinske glasbe 3. junija v Ljubljani. Želeti bi bilo, da se zbor razširi tudi na meščansko šolo, da deca, ki preide na ta zavod, ostane tudi nadalje pri zboru.

— Maturantje mariborskega moškega učiteljskega 1924. Po maturi smo sklenili, da se ob petletnici snidem, pa ni bilo odziva. Z več tovariši sem govoril o tej zadevi in so izrazili željo, da se letos ob 10letnici le snidemo in sicer ob priliki Mariborskega tedna. Vse potrebno bi pripravili v Mariboru živeči tovariši. V svojo sredo bi radi dobili tudi one sošolce, ki niso v učiteljski službi. Eventualne želje in prijave naslovite na: Vladimir Bertančelj, strok. učitelj, Maribor, deška meščanska šola.

— Dežnik je zamenjal pomotno na višnjegorskem zborovanju dne 21. aprila t. l. tov. Žerjav Albert, učitelj iz Trbovelj, Kdor ima njegovega, naj ga odpošlje tov. Župančiču v Litijo, nakar dobi svojega.

dobe dnevniki itd. itd. Izid tega plebiscita bi sicer ne bil popolnoma veren, toda najbrž bi nas iznenadil in prepričal, da moramo takoj preokreniti, ter bi nam dokazal, da tudi mladina rabi nujno svoj tednik, ki naj jo vodi in naj ji nadomesti na eni strani čitanke, na drugi strani pa naš politični dnevnik, kateri se največkrat lovi zaradi rentabilnosti za raznimi krvavimi, tihotapskimi in drugimi za vzgojo silno škodljivimi senzacijami.

Zato naj ostanejo — mislim — vse mladinske revije zgolj za nižjo starostno stopnjo in naj se temu primerno preuredi, odraščajoča mladina (višje nar. šole, meščanske šole in nižje srednje šole) pa naj dobi skupen tednik pod spretnim in izkušenim vodstvom najboljših književnikov in pedagogov iz omenjenih šol.

Dr. Karel Osvald, univerzitetni profesor: Ali naj dalje izhaja »Naš rod« ali pa se naj nadomesti z »Mlado Jugoslavijo«? Na to bi imel odgovoriti.

Pa pravim takole. Nepremakljivo ko pohorski granit mi stoji prepričanje, da je največji vzgojnik slovenskega človeka, odraslega in rastočega, vse do današnjega dne — France Prešeren. In ta »obraznik imenitni« je i glede gorenjega vprašanja že povsem zanesljivo pokazal »pot pravo«, ko je v miselnosti na moč globokem sonetu o »kaši« dejal:

Po pameti je taka sodba naša: ak je od kafe kawa boljga žita in bolj' obdelana in bolj polita, naj se ne piše kafa, ampak kawa.

Ne gre namreč za to ali vsaj ne največ za to, v kaki obliki (čitanka, literarni list, časopis) šola presajaj mladini v dušo obrazovne dobrine raznih vrst. Ampak kaj bi naj nudila dečku in deklici, da si oplodita dušo ter da v njej »kali, kar žlahtnega je, žene zale« — to je in bodi tukaj glavno vprašanje. In to bo treba pred vsem drugim uvaževati ob odločevanju — ali eno ali drugo ali pa oboje.

Anketa

o mladinskem tisku

Pavle Fleré, pedagog in mladinski pisatelj: O stvari bi spregovoril tudi sam že takrat, ko so o tem pisali drugi v »Učit. tov.«, pa sem dobil »Mlado Jugoslavijo« v roke šele sedaj in sem tako šele sedaj deloma informiran, za kaj gre. Pravim: deloma. Zaradi preobloženosti s poslom ravno v poslednjem času zadeve v javnosti nisem mogel zasledovati tako, kakor zasluži od nas vseh, direktnih stikov pa s tovariši, ki so pokrenili vprašanje »Mlade Jugoslavije«, žal nimam. Zato tudi ne vem, če nisem sam napravil kakih napaknih zaključkov; mislim pa, da ti ne bodo motili, ker teh nekaj besed, ki jih hočem o »Mladi Jugoslaviji« izpregovoriti, so samo načelne misli o takih zadevah.

Če se ne motim, je vprašanje to-le: Ali »Naš rod« ali »Mlada Jugoslavija«. Dejal bi, da je taka pravda brezpredmetna; kajti greh bi bil, opuščati dobro uvedeno beletristični list zato, da pride na njegovo mesto novinski list. Potreba je ista za prvi in drugi: za prvi iz razloga, iz katerih se izdajajo revijalni listi, za drugi iz razlogov, iz katerih se izdajajo novinski listi (dnevnik, tednik). Prvi in drugi list se lahko samo dopolnjujeta, ne moreta pa se zamenjavati.

Vprašanje: Ali »Naš rod« ali »Mlada Jugoslavija« — bi tedaj za mene bilo brezpredmetno. Na prvi »poizkusni« številki »Mlade Jugoslavije« pa vidim, da stoji natiskano, da je ta list priloga »N. r.« To kajpada stvar popolnoma izpremeni, je pa — po mojem mnenju — ne izboljša. Zato ne, ker postavlja načelo na glavo. Da se razumemo v tem, si moramo biti na jasnem, kaj je bistvo revije in kaj novine. Revija, bodisi beletristična ali znanstvena, prinaša spise, ki reklamirajo zase trajno vrednost, zahtevajo zase poglavitve — zato so roki izhajanja revij lahko

daljši (mesečniki, trimesečniki, polletniki); novina nam prinaša aktualne novice in njena naloga je predvsem: kolikor mogoče hitrejša informacija. Zato danes že po deželi tehnik odstopa mesto dnevnika.

Spričo teh nalog sme novinski list imeti za prilogo revijo (kakor je n. pr. »Jutro« svojčas imelo prilogo »Življenje in svet«), katero si čitatelj prihrani za takrat, ko bo čas, ni pa v redu, da bi revija imela za prilogo novinski list; tudi ne vem, ali je kedaj kje kaj takega bilo. Zato:

Za »Mlado Jugoslavijo« bi bilo — po mojem — najboljšo, če bo docela neodvisna; ako pa se veže na »Naš rod«, naj se veže na prirodni in logični način, t. j. da bodi »Naš rod« revijalna priloga novinskemu listu »Mladi Jugoslaviji«, ne pa narobe. Kajti: »Mlada Jugoslavija«, če se obdrži, se kot novinski list ne sme izdajati mesečno; če hoče namreč biti novinski list, mora prevzeti tudi najpoglavitejši atribut teh listov, t. j. čim hitreje informiranje. Za to pa sme biti najmanj tednik.

S tem bi lahko končal; v »Učit. tov.« pa sem čital, da se lomi kopje tudi za neko načelno vprašanje, ali je novinski list za mladino potreben ali ne. Spominjam se, da smo prav pred dvajsetimi leti reševali v »Domačem ognjišču« vprašanje: Ali in kedaj naj damo našim otrokom v roke političen časopis — pa smo bili takrat zlasti spričo tona, ki je v tistih časih vladal v naših političnih listih, enoglasno proti takemu dajanju; a vsi smo bili za to, naj bi se ustanovil za otroke list, ki bi jih obveščal iz življenja doma in po svetu in o tem življenju. In ne vem, če se ne motim da bi bili že takrat napravili čisto samostojen poizkus takega lista, ako — bi se o tem ne bili menili ravno v letu 1914.

Če pa smo imeli ustanovitev mladinskega informativnega lista za kulturno potrebo pred dvajsetimi leti, se vendar ne bomo danes vpraševali, ali je to potreba, ko je čas s svojimi kulturnimi potrebami v vse hitrejšem tempu kakor je bil takrat, in ko nam je že

Učiteljske lige

JUGOSLOVANSKO - BOLGARSKA

—ul. V zmislu poslovnika o učiteljskih ligah se je vršil v soboto 28. aprila v prostorih JUU prvi sestanek priiglašencev jugoslovansko-bolgarske učiteljske lige. Izvoljen je bil tudi pripravljalni odbor.

Na sestanku se je razpravljalo predvsem o smernicah in delu jugoslovansko-bolgarske učiteljske lige. Dejstvo, da je čim trdnješe sodelovanje med jugoslovanskimi in bolgarskimi učitelji tako s stanovsko-strokovnega, narodno-kulturnega kakor tudi politično jugoslovanskega vidika nujno potrebno, je neizpodbitno. Preden pa bo JBUL v tem pogledu imela kakršnikoli uspeh, je pa nujno potrebno, da se zadosti in izvrši nešteto malih stvari, katerih izpolnitev je za položitev temeljnega kamna nujno potrebna. Zato se pozivajo vsi oni tovariši, ki nameravajo sodelovati in so se ligi tudi prijavili, da nujno zasledujejo sodelovanje v tem zmislu ter se redno udeležujejo liginih posvetov.

Sklenilo se je, da se pošljejo naši strokovni listi v zameno za njihove. Stanovsko strokovni učiteljski časopis »Sozvanje« in pa pedagoško revijo »Učiteljska misel« že prejemo. Ta literatura je članom lige na razpolago v čitalnici sekcije. Vse važne razprave, kakor tudi aktualna vprašanja iz teh listov se bodo v izveščkih priobčevala v naših listih, da se s tem seznanja članstvo, da se na ta način zainteresirajo naši tovariši za bogato tozadevno bratsko bolgarsko literaturo. Osnuje naj se tudi knjižnica, v kateri naj bi se zbirale poleg že omenjenih časopisov tudi knjige in pa učbeniki, s čimer bi bil omogočen podroben študij v tem pogledu. Ker pa je gotovo več ali manj takih članov, ki jim je bolgarski jezik kolikor toliko še neznan, se bo osnoval v kratkem večerni tečaj bolgarskega jezika. Podrobnosti bodo objavljene na tem mestu. Pozneje, v času počitnic, se bo gotovo dala doseči tudi zamenjava, kar bi bilo brez dvoma v veliko korist našim članom in celotnemu uspehu.

Konec maja bodo bolgarski učitelji prišli v Ljubljano na obisk. Dolžnost lige je, da jih tovariško in bratsko sprejme ter pogosti. Tem potom prosimo tudi vse ostale tovariše, ki so obljubili pomagati pri tem sprejemu, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki bo pravočasno objavljen. Ob tej priliki bo dana najlepša možnost, da navežemo s tovariši in brati Bolgari čim tesnejše stike.

Odbor je zaključil sestanek z željo, da naj vsak učitelj stori svojo dolžnost s tem, da prispeva prvi obolus k jugoslovansko-bolgarskemu zblizanju. Prihodnja seja se bo vršila v četrtek 3. maja ob 5. uri v čitalnici JUU.

Osebnе zadeve

—i Napredovali so učitelji (-ice): v VIII. skupino: Zebre Rosanda iz Begunj (Radovljica). Kocijančič Vida iz Reteč (Škofja Loka). Stergar Eleonora iz Šmarja pri Jelšah (Šmarje pri Jelšah). Tavčar Marija iz Rakitne (Ljubljana - zahodni del).

—i Upokojeni (-e) so: Ferjančič-Nerat Breda iz Trbovelj, Goslar-Saunik Vida iz Vrhnike.

—Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski šoli v Ljubljani so bili v dneh od 20. do 28. aprila pod predsedstvom direktorja Marolta Nandeta. K polaganju izpita se je oglasilo 7 kandidat in 17 kandidatov, od teh 4 kandidatje in 4 kandidatkinje drugič. Celotni uspeh izpizov je sledeč: Kunaver Franc, učitelj v Škocjanu, srez Krško, Lavrač Bogomila, učiteljica v Jurkloštru, srez Laško, Mazi Vinco, učitelj na Dovjem, srez Radovljica, Pavčič Marjan, učitelj v Rovtuh, srez Logatec, Pinterič Ivan, učitelj na Trati, srez Kranj in Simčič Josip, učitelj v Orešju, srez Brežice. Cetin Rozalija, učiteljica v Dobovi, srez Brežice, Čuk Ivan, učitelj v St. Jakobu, srez Ljubljanske okolice, Fajdiga Vanda, učiteljica v Zgornjem Tuhinju, srez Kamnik, Jager Valter, učitelj v Kuželju, srez Kočevje, Jedretič Rudolf, učitelj v Krškem, srez Krško, Kočevar Anton, učitelj v Velikem Podlogu, srez Krško, Koman Leopold, učitelj v Raki srez Krško, Kovač Radoslav, učitelj na Trati, srez Kranj, Makarović Vladimir, učitelj v Korinju, srez Novo mesto, Merhar Milan, učitelj v Domžalah, srez Kamnik, Pavc Franc, učitelj v Dolenji vasi, srez Kočevje. Rak Miroslav, učitelj v Krškem, srez Krško, Sušnik Helena, učiteljica v St. Janžu, srez Krško in Vidmar Franc, učitelj v Beli cerkvi, srez Novo mesto. Tri kandidatke in 1 kandidat pa so bili reprobirani do prihodnjega izpitnega roka v oktobru. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani, direktor: N. Marolt.

Učiteljski pravnik

—§ Uživljanje pokojnine v inozemstvu. Po § 157. uradniškega zakona in čl. 62./7. finančnega zakona za l. 1932./33. se sme uživati pokojnina v inozemstvu le z dovoljenjem ministrstva financ po soglasnosti predsednika ministrskega sveta, a to z zmanjšano t. j. 50% draginjsko doklado. — Pri tem se upoštevajo v prvi vrsti socialne in rodbinske razmere. — Državna blagajna ne nakazuje pokojnin v inozemstvo, temveč mora dotičnik pooblastiti nekoga tu, da prejme pokojnino in jo potem pošilja v inozemstvo potom legitimacije.

Prošnjo za uživanje pokojnine v inozemstvu je nasloviti na ministrstvo financ in jo poslati nakazujoči finančni direkciji ter ji priklučiti: rešenje o odmeri pokojnine, domovnico, državljansko izkaznico in event. zdravniško izpričevalo odnosno druga dokazila.

Naša gospodarska organizacija

PODPORNI SKLAD UČIT. SAMOPOMOČI.

Občni zbor US z dne 14. maja 1933. v Ljubljani je s sprejetjem § 39. — podporni sklad — naročil načelstvu zadruga, da sestavi pravilnik za podeljevanje podpor iz tega sklada in ga predloži prihodnjemu občnemu zboru (to je letošnjemu) v razpravo in odobritev. Da bi bil naš izdelek dober, pravilnik vsestransko ustrezajoč, podporni sklad pa v popolni varnosti, sem podpisani pozval vse članstvo US v »Učit. tovarišu«, št. 18 od 7. dec. 1933. in v št. 28 od 22. feb. 1934. k sodelovanju z masveto, predlogi itd. Odzvala sta se dva člana s sprejemljivimi predlogi.

V zadnjem času so se vršili v zadrugi pisarni 3 članski sestanki, na katere je bilo vabljenih od 10 do 15 članov US iz Ljubljane, za katere sem vedel, da se zanimajo za razmah naše zadruga. Na teh sestankih se je vsestransko pretresaval osnutek za ta pravilnik, ki sem ga sestavil. Člani s teh sestankov so povečini pristali na vse bistvene točke predloženega osnutka. Tudi načelstvo zadruga ga je na svoji seji od 21. aprila 1934. odobrilo kot predlog za letošnji občni zbor.

Pri sestavi pravilnika sem se ravnal po sledečih principih:

1. Strogi pogoji za upravičenost prošnje: 5 letno članstvo v zadrugi, 3 leta se ne more prositi za novo podporo, utemeljeni vzroki kot bolezen, nesreče, neodložljive denarne stiske, večmesečno čakanje na nakazilo posmrtnine itd.

2. Moralne obveze za prosilca: Izjava, da ne izstopi iz US, da bo redno plačeval vse prispevke in obroke, da so podatki v prošnji resnični, podpis dveh zanesljivih članov US.

3. Popolna varnost vračila: Izjava za odtegotvovanje mesečnih obrov pri računovodstvu ali finančni direkciji dravske banovine, če prejemnik ne vrača podpore redno in direktno US, ob smrti se odtegne se nevrnjeni znesek od posmrtnine.

4. Podporni sklad se mora vzdrževati sam, ne sme se manjšati, ne sme obremenjevati članov US, ki se tega sklada ne poslužujejo.

Podporni sklad bo imel za prilično 2550 članov znesek okrog 150.000 Din. Če bi hotel vsem ali vsaj večini teh pomagati, bi moral biti najmanj desetkrat tolikšen. Prepričan sem, da ste, cenjeni člani, vsi teh misli: težko zbrani znesek ne razbiti, pomagati pa res le najpotrebnejšim. Po mojih mislih tu priobčeni pravilnik odgovarja tem zahtevam. Če se bo pa pri čitanju tega pravilnika domislil kdo kaj boljšega, pa naj na občnem zboru to pove.

Ivan Kocijančič.

PRAVILNIK

za podeljevanje podpor iz podpornega sklada Učit. samopomoči v Ljubljani.

1. Podporo iz podpornega sklada (Pskl.) more dobiti le zadrugi US zase ali za svojo družino.

2. Pogoji za podelitev podpore je vsaj 5 letno neprekinjeno članstvo v US.

3. Nerednim plačnikom in onim z večji zaostanki na članskih prispevkih se podpore ne dovoljujejo.

4. Podpore se nakazujejo: a) bolnim zadrugičnikom US, b) zadrugičnikom za bolne družinske člane ali njih smrt, c) za druge denarne stiske ali nesreče.

Prednost v primerih pod b) in c) imajo zadrugičniki, ki so dalje časa v US in upokojeni, ki čakajo nad 2 meseca na nakazilo pokojnine.

5. Namen podpornega sklada je: pomagati v težkočah kolikor mogoče velikemu številu zadrugičnikov. Zato se po popolni poravnavi prejete podpore najmanj tri leta ne more dobiti nova podpora.

6. Podpore se podeljujejo po potrebi, po razpoložljivem denarju in utemeljeni presoji zadrugačnega načelstva v zneskih od 500 Din do največ 5.000 Din. Podpora ne sme presežati polovice vsakokratne posmrtnine.

7. Podpore podeljuje načelstvo US samo v rednih sejah, ki se vrše po enkrat v mesecu. V zelo mučnih primerih in pri zadostnem številu prošenj lahko skliče zadruga uprava izredno sejo.

8. Prejemnik vrača podporo brezobrestno Učitelski samopomoči, reg. zadr. z o. z. v Ljubljani najkasneje do 10. dne v mesecu, in sicer zneske do 3.000 Din v največ 18 mesečnih, od 3.000 Din do 5.000 Din v največ 24 mesečnih zaporednih obrokih. Vračevanje podpor preko 2 let se ne dovoljuje. Če prejemnik z rednimi nakazili le en mesec izostane, se uprava US poslužuje pravic, ki jih ima v prošljevih izjavi. (Gl. točko 13!) Zaradi zakasnitve nastale stroške krije prejemnik podpore.

9. Zadrugičniki, ki imajo svoje službene mesečne prejemke pri računovodstvu ali finančni direkciji dravske banovine zarubljene do postavno dopustne meje, se za podelitev podpor ne morejo upoštevati.

10. Zadrugičnik, ki je prejel podporo iz podpornega sklada, do popolne poravnave ne more izstopiti iz US. V to se obveže že z izjavo v prošnji za podelitev podpore.

11. Za podporo se prosi s tiskovino, ki se jo dobi pri upravi US v Ljubljani.

12. Za tiskovine in poštino vpošljite poštne znamke v znesku 10 Din. Na dopise brez vpisanih znamk uprava ne odgovarja in ne dostavlja potrebnih tiskovin.

13. Prošnja mora biti izpolnjena v vseh rubrikah, svojeručno podpisana in potrjena vsaj od dveh zanesljivih zadrugičnikov US.

Brez dveh podpisov v potrdilih se prošnje ne bodo reševale. Potrdila v sorodstvu se ne bodo upoštevala. S prošnjo pošlje prosilec pisмено izjavo, s katero dovoljuje, da se mu od njegovih mesečnih prejemkov podeljena

podpora odteguje v obrokih že pri računovodstvu, oziroma finančni direkciji dravske banovine. Uprava US uporabi to izjavo le v primeru nerednega direktnega plačevanja predpisanih obrov. (Gl. točko 8!)

14. Podpora se brezobrestno vrača US v Ljubljani. Prejemnik poravnava samo stroške za tiskovine in poštino (točka 12), za izdane položnice in vknjižbo pri poštni hranilnici ter dejanske upravne stroške, kakor jih določi načelstvo US v zmislu pravil.

15. Podporni sklad je socialna ustanova: pomaga le resnično potrebnim zadrugičnikom v denarni stiski. Vsaka zloraba je nečastna in izključuje zadrugičnika od vseh nadaljnjih podpor iz tega sklada ter se sme podpora iztirjati takoj v celoti.

Učiteljski pevski zbor JUU

DNEVI MLADINSKE GLASBE

Učiteljski pevski zbor — odsek sekcije JUU za dravsko banovino, deluje že 10. leto na glasbenem polju s tem, da prireja koncerte s sodobnimi programi in da vzgaja učitelje pevovodje. Brezdvomno se je radi tega v zadnjih letih zelo povzdignila mladinska glasba, ki jo gojijo mladinski pevski zbori širom dravske banovine. Niso to mladinski zbori, ki nastajajo s priložnostnimi pesmimi ob raznih slavnostih, to so z resnim stremljenjem prepojena društva, ki sistematično gojijo mladinsko glasbo. Kar pogledimo pevske programe, iz njih je razvidno, da izvajajo najnovejša dela vseh jugoslovanskih kompozitov.

Ze pred leti je UPZ nameravala prirediti nastop mladinskih zborov, ki naj bi pokazal dotedanje delo in služil v propagandne namene. Razne težkoče so to namero preprečile. Na prošnjo mladinskega pevskega zbora »Trboveljski slavček« se je pa osnoval pri sekciji JUU poseben odbor, ki bo izvršil vse predpriprave za nastop mladinskih pevskih zborov, ki se bo vršil 3. junija v Ljubljani, ob priliki pomladanskega velesejma. Za enkrat je razpored nastopov naslednji: 1. Konec maja bo predaval v radiu Ljubljana prof. Emil Adamič o mladinski glasbi in mladinskih pevskih zborih. 2. 2. junija zvečer bo koncert pevskega zbora »Trboveljski slavček« v dvorani hotela Union. 3. 3. junija ob 8. uri zjutraj bodo peli mladinski zbori pri šolskih mašah v ljubljanskih cerkvah. 4. 3. junija ob 10. uri bo nastop mladinskih pevskih zborov v dvorani hotela Union v Ljubljani. Do danes sta prijavila svoje sodelovanje 22 mladinska zbora. Vsak zbor bo izvajal dve kompoziciji, nakar bodo vsi zbori skupno zapeli 3 skladbe. Popoldne 3. junija bo pa sklical UPZ na posvetovanje pevovodje mladinskih pevskih zborov, kjer se bodo kritično obravnavali nastopi in določile smernice za nadaljnje delo.

Vsem prijavljenim zborom bomo v par dneh poslali podrobne informacije z okrožnico.

—pev. Seja artističnega odbora bo 12. maja ob 15. uri na sekciji. Dnevni red: 1. Določitev tečajev za turnejo. 2. Pesmarica II. del. 3. Predlogi in nasveti. — Ob pol 17. uri istega dne bo seja upravnega odbora, na kateri se bo razpravljalo o predlogih artističnega odbora ter tekočih zadevah. Odbor.

Ekskurzijski odsek

—eo. Na zadnji seji EO se je razpravljalo o bodočem poletnem programu EO, ki bo, če se bo izvršil, še mnogo bogatejši od zimskega. Ker je šlo odboru predvsem za tem, da bo poletni načrt po eni plati kolikor mogoče ustregel želji članstva, po drugi pa tudi izpolnil svojemu namenu kolikor mogoče vredno in odgovarjajoče pozitivno delo, se je sklenilo, da se poiščejo vse možnosti, ki bi pri izvrševanju tega programa prišle v poštev. Organizirali se bodo različni izleti, času in razmeram primerni, na katere se bodo po možnosti povabili tudi tovariši predvsem iz Savske banovine. Dalje se bodo izvedli v pomladnih dneh tudi tako zvani skupni mladinski izleti, o katerih namenu in pomenu bomo še poročali in pisali. Tudi kolesarski tovariški izleti so vnešeni v program, prav tako avtobusni izleti, kakor so se že svoječasnno izvajali. V počitnicah se bo skušalo izvesti daljše ali krajše taborenje eno na Gorenjskem, eno ob morju, seveda pod pogojem, če se bo prijavilo za to dovolj tovarišev. Čas in vse potrebno bo pravočasno javljeno na tem mestu in pa v dnevnem časopisju.

Vsi tovariši in tovarišice, ki bi imeli kakršnekoli uvaževanja vredne predloge, naj to sporočijo odboru, ki jih bo skušal po svojih močeh realizirati. Prav bi namreč bilo, tako za članstvo kakor odsek, če bi skušali o takih stvareh, ki se ne tičejo naše vsakdanje, nekako naveličane življenjske plati, poiskati skupno vsega tistega, kar nam vsem manjka in kar pogrešamo, čeprav se tega ne zavedamo: Sprostitve in medsebojnega tovariškega spoznavanja in novega pojmovanja življenja, ki ga odkriva takrat, ko potuješ, ko gledaš in iščeš. To bi rad nudil EO v svojem bodočem programu.

Šolski radio

—r. XXIX. teden. V torek 8. maja bo predaval ga. M. Engelman »Teden za otroka«. Jugoslovanska zveza za zaščito otrok priredila od 6. do 13. maja svoj teden za otroke v smislu ženevske deklaracije, ki pravi: 1. Otroku se morajo ustvariti pogoji za pravilni telesni in duhovni razvoj. 2. Lačne

otroke je nasiti, bolne negovati, zaostalim pomagati, blodne voditi na pravo pot, osirotele in zapuščene otroke pa preskrbeti. 3. V primeru velikih nesreč je nuditi otrokom prvo pomoč. 4. Otroke je usposobiti, da se sami vzdržujejo in zaščitijo od vsakršnega izkoriščanja. 5. Otroke je izobraziti v duhu, da bodo s svojimi najboljšimi sposobnostmi služili svojim bližnjim.

V petek 11. maja: »Proslava materinskega dne« osn. in višja nar. šola pri Sv. Petru. Spored: 1. Nocoj je prav lep večer; mladinski zbor. 2. I. Zajc: Majci; mladinski zbor. 3. Nagovor o pomenu dneva; g. Miroslav Zor. 4. Ciganska sirota; duet s spremljevanjem kitare. 5. Mačeha; duet s spremljevanjem kitare. 6. I. Albrecht: Mama govori; deklamacija. 7. Mamica moja; deklamacija. 8. Mati; deklamacija. 9. Silvester; Mate-ri; deklamacija. 10. I. Cankar: O, mati zdaj vem! recitacija. 11. L. Turšič: Materina molitev; deklamacija. 12. Pesem o Zili; mladinski zbor. 13. Nmau čez izaro; mladinski zbor. 14. J. Glaser: Materi; deklamacija. 15. I. Albrecht: Mati in sin; deklamacija. 16. S. Škerl: Pesem moje matere; deklamacija. 17. S. Sardenko: Iz globočin; deklamacija. 18. Srce je žalostno; duet s spremljevanjem kitare.

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

NAČELNE SMERNICE.

(Prvenstveno učiteljstvu kmet. nad. šol.)

Dasi bi moralo vse učiteljstvo, ki se javno udeležuje v naši vasi, instinktivno slutiti in poznati narodovo dušo, je vendar tu in tam, število je brezprimerno majhno, pešica naših tovarišev, ki nimajo trdne notranje orientacije ter se lovijo kot muhe enodnevnice za puhlimi šlagerji in utopističnimi idejami, ki niso v skladu niti z mentaliteto kmetijskega naroda, niti s pozitivnim delom za gospodarski podvig naše vasi.

Odbor učiteljstva kmet. nad. šol je na svoji širši seji dne 28. aprila t. l. jasno začrtal svoje stališče v naslednji izjavi:

Načela kmet. nad. šolstva. »Za uspešno gospodarsko prosvetno delo med kmetiskim narodom in za uspešno delo v kmet. nad. šolah je potrebna popolna jasnost in pravilna usmerjenost glede načel, na katerih stoji vse delo, kakor tudi popolna solidarnost vseh članov občestva kmet. nad. šol.

Načela, ki so doslej usmerjala delo v kmet. nad. šoli in ki morajo tvoriti izhodišče vsemu gospodarsko prosvetnemu delu na deželi, so jasno začrtana v pravilniku (§ 2.) in učnem načrtu ter določena na občestvih vodit. kmet. nad. šol.

Naše programatično stališče je naslednje:

1. Vse gospodarsko prosvetno delo v kmet. nad. šoli vzgaja kmetско mladino k samostojnemu mišljenju, samoudejstvovanju in uvaja v praktični kmetijski gospodarski napredek. (§ 2. toč. 1. c). To gospodarsko delo je v najtesnejši zvezi z dejanskimi razmerami in krajevnimi potrebami. Omejeno ni samo na ožek krog društva ali šole, ampak zajeti mora vse vaško občestvo (§ 2. toč. 3.).

2. Praktično delo za gospodarski napredek je vodilno načelo vsega gospodarsko prosvetnega dela ter prepojeno z ljubeznijo do kmetijskega človeka in kmetijske zemlje.

Vsa življenjska energija in vse etične vrline našega kmetijskega človeka v preteklosti in sedanjosti temeljijo v njegovi tesni povezanosti z zemljo in tradicijo. Vse prosvetno delo mora te sile čuvati in krepiti, da ohrani neizkvarjeno svojstvenost kmeta in kmetstva.

Kdor ne razume osnov zdravega kmetstva in kdor skuša kvariti bistvo kmetiske duševnosti, slabi življenjsko silo in ruši temelje gospodarske moči kmeta, naroda in države.

Ne samo dobro obdelana kmetiska zemlja, ampak tudi neizkvarjena, sveža kmetiska kri in duša je bila in ostane pravir moči in zdravja vsakega naroda.

3. Učitelji, ki ne delujejo skladno z navedenimi načeli, ne morejo biti člani občestva učiteljstva kmetско nad. šol. (§ 14. toč. b pravil.)

I. Gosak, I. r., M. Verk, I. r., I. Dolgan, I. r., K. Doberšek, I. r., Fr. Kramer, I. r., A. Inkret, I. r., I. Ostanek, I. r., I. Titan, I. r.

— Seja odbora občestva kmetско-nadaljevalnih šol. V soboto, 28. aprila se je vršila v Teharjah pri Celju seja odbora občestva kmetско-nadaljevalnih šol. Zaradi važnih obravnavanj na seji bomo priobčili v prihodnji številki daljše poročilo.

— Gospodinjstvo-kuharski tečaj za učiteljice in absolventinje srednjih šol se prične 2. julija 1934. ob 2. uri popoldne na dr. Krekovi gospod. šoli v Zg. Šiški. Pouk se vrši ob delavnikih od 8. ure dop. do 6. ure pop. Ob sobotah popoldne je prosto. Predmeti: kuhanje s konserviranjem, gospodinjstvo in gospodinjstva dela. Kmetijski predmeti: oskrbovanje domačih živali, mlekarstvo, poljedelstvo, oskrbovanje domačega vrta in sadovnjaka. Kmetijsko obratovanje. Predavanja o poučevanju kmečkih deklet in gospodinj.

NB. Absolventinje srednjih šol se lahko oprostijo kmetijskih predmetov, namesto teh imajo šivanje s prikojevanjem. — Tečaj vodi s. Deodata Kump.

— Tečaj za vrtnarstvo in cvetličarstvo. V istem času se vrši na šoli tečaj za vrtnarstvo v zvezi s konserviranjem sadja in zelenjave. Predmeti: Splošno o zelenjadarstvu in cvetličarstvu. Posamezne zelenjadne vrste. Dišavnice. Cvetlice za vrt in sobe v 4 letnih

časih. — Jagodičevje in sadne vrste. Risanje vrtnih načrtov. Ekскурzije v domače vrtove v mestu in okolici.

Vpisnina za vsak tečaj 200 Din. Mesečina z vso oskrbo 800 Din; za zunanje 450 dinarjev. Priglasnice sprejema ravnateljstvo dr. Krekove meščanske gospodinjske šole, Ljubljana VII. Tel. 30.94.

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

—s Učiteljem pripravnikom — nepravilno odtegotanje stanarin. Na številna tozadnja vprašanja sporočamo, da bodo stanarine, ki so bile nepravilno odtegnjene v letu 1931, povrnjene, ko bodo odpravljeni krediti. Sekcija je ponovno intervenirala.

—s Sreskim učiteljskim društvom. III. banovinska skupščina JUU, ki se je vršila 17. in 18. avgusta 1933, je sprejela predlog gospodarskega odseka, da se ustanovi pri sekciji obrambni sklad, ki naj služi za pravno razčiščenje načelno važnih zadev. V ta sklad prispeva vsak član JUU sekcije za dravsko banovino po 5 Din do konca poslovnega leta. Sklenjeno je bilo, da se pošlje predlog za ustanovitev obrambnega sklada še vsem sreskim učiteljskim društvom v izjavo. Ker se je velika večina s. u. dr. izjavila za predlog in so nekatera društva že poslala po 5 Din za vsakega člana, prosimo še ostala s. u. društva, da pred zaključkom letnega obračuna, nakažejo blagajni sekcije JUU v Ljubljani po 5 Din za vsakega člana.

—s Učitelji — občinski odborniki. — Čermelj Viktor, š. u. na Prevorju v občini Pilštanj in me v Prevaljah, kakor je bilo objavljeno v 34. številki »Učit. tovariša; Dorčec Koch, učit. v Zg. Šiški; Stopar Vinko, š. u. v Velenju v občini Velenje; Menhart Alojzij, š. u. v Ravnah v občini Šoštanj; Vrečko Martin, š. u. v Šoštanju v občini Šoštanj - mesto.

Iz društev:

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V ŠMARJU PRI JELŠAH bo zborovalo v soboto, dne 12. maja ob 10. uri v Rogiški Slatini. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tov. Kukovčeve o novih učnih načrtih in volitve delegacij.

ODBOR.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRADEC bo zborovalo v soboto 12. maja t. l. v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi predavanje tov. Vranca o temi: »Iz prakse strnjene pouka«.

ODBOR.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI bo zborovalo v soboto 12. maja 1934. ob 8. uri na deški narodni šoli v Škofji Loki. Na dnevnem redu je situacijsko poročilo, ki

ga bo podal sekcijski tajnik tov. Kumelj, o razstavi šolskih vrtov bo referiral tovariš Košca, razgovarjali in sklepali pa bomo tudi o mladinskem časopisu. — Prosimo, da se zborovanja udeležite vsi. — Odbor.

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V ORMOŽU bo imelo svoje zborovanje v soboto dne 12. maja t. l. Predava gosp. prof. Šilih. — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU bo zborovalo dne 14. maja ob 9. uri v Glasbeni Matici v Ptuj. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk predavanje tovarišice Jurančičeve. — Odbor.

— JUU — Učiteljsko društvo za srez Kočevje resno in zadnjič opominja vse one člane, ki so že dalje časa v zaostanku s plačili, da plačajo zaostalo članarino do 1. junija t. l., kajti v nasprotnem slučaju bi bilo društvo primorano glasom društvenim pravil vse take zamudnike črtati iz seznama članstva, zaostale zneske pa izterjati pravnim putem.

Koliko kdo dolguje, mu je te dni sporočila maša blagajničarka.

Predsednik.

Poročila:

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LAŠKEM je imelo izredni občni zbor z običajnim zborovanjem, v soboto 14. aprila 1934. ob 9. uri v šolskem poslopju na Zidanem mostu.

Poslovodni odbor tov. J. Lebar se uvodoma spominja vseh važnih dogodkov, ki so šli mimo nas od časa zadnjega sestanka. Tako umrlih, novo poročenih in odlikovanih članov.

Nato je obdelal v 1 urnem referatu, aktualen in zanimiv tema »Nov pokret mladinskega tiska, tov. A. Žerjav iz Trbovelj in žel za izčrpan izvajanja kar navdušeno priznanje. Referent se ogreva za nov način mladinske publicistike — »časopis«. S stvarnimi podkrepitvami dokazuje njegovo uporabnost kot šolsko čtivo ter zavrača »revijo« v službi šole. Opominja dalje na poizkusno št. »Mlade Jugoslavije« ter navaja nedostatke »Našega roda«.

V obširni debati, ki se je o predmetu razvila, je bilo čutiti deljena mnenja, a vendar je ogromna večina učiteljskega in otrok z dušo in srcem pri »Našem rodu«.

Ker bo odločala o življenju enega ali drugega mladinskega glasil glavna skupščina, se izvoli 6 članski odsek, ki bo izdelal tozadevne direktive za delegate našega društva.

Glavna točka dnevnega reda pa je bila pač volitve društvene uprave: predsednik: Fran Lebar; podpredsednica: Stegensek Josipina; tajnik: Mahkota Milan; blagajnik: Groznik Jože; odborniki: Kislinger Juro, Bučar Alojz in Skulj Nada. Namestniki: Jurčec, Bratuš, Riharjeva; nadzorni odbor: Čander, Majer Ernest, Grilčeva; namestnika: Goštiša, Beg. Predsednik razsodišča: Kislinger.

Delegati za glavno skupščino: Lebar, Mahkota, Bučar.

Dalje se sklene, da članstvo odslej ne bo več plačevalo v podporni fond brezposelnih, ker bodo isti nastavljeni. Prihodnje in zadnje zborovanje v šol. letu pa bo v Rimskih toplicah.

Lebar Fran, s. r., predsednik.

Mahkota Milan, s. r., tajnik.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 10. marca v Ptuj. Navzočih 106 članov, t. j. 73.1%.

Uvodoma se spominja tov. predsednik umrlega tov. Čokla in sinka tov. Muska.

Nato poda situacijsko poročilo. Obravnava položaj, ki je nastal po ukinutvi delegatskih dopustov v Udruženju. Obravnava došle dopise. Debata je bila zelo živahna. Učiteljsko je soglasno sklenilo:

1. da sekcija deluje na to, da se v velikonočnem odmoru skliče izredna skupščina. Lahko potem odpade glavna skupščina;

2. da sekcija poizve, v koliko je Izvršni odbor kriv, da so se ukinili od ministra že dovoljeni dopusti delegatov, ter se s tem onemogočila za 4. marec sklicana izredna skupščina;

3. Sekcija naj stopi v stik z dnevnim časopisjem, da tako more zavračati vse proti učiteljsstvu naperjene kritike iz katerekoli strani.

4. Odbor društva naj izdela resolucijo glede redukcije poročenih učiteljic ter jo pošlje sekciji v svrhu dostavitve merodajnim činiteljem.

Tov. Hasl Drago je prednašal referat: Učiteljske osebnosti. Navzoči so z napeto pozornostjo sledili njegovim izvajanjem. Po zelo živahni debati so se zjedini na točke:

1. Pravo učiteljsko delo je v šoli.

2. Delo izven šole bodi prostovoljno.

3. Delovni krožki naj se po mogočnosti ožive. Vendar ni ustvarjati novih društev pri vladajoči gospodarski depresiji. Želja je, da se vsa društva združijo v eno.

4. Učiteljska priprava za pouk bodi duhovna in snovna.

Nato je referiral še tov. Jurančič Josip kot contra referent Haslovemu referatu iz prejšnjega zborovanja: Sodobna kriza pedagoškega delovanja. Tov. Hasl isto voditelja v pedagoškem delovanju v duhu, tov. Jurančič v materiji. Primerja kmetskega in delavskega otroka, govori proti modernizmu v šoli: vse delo v šoli je sama administracija, duhovna struktura kmeta naj bi postala taka, kakor je delavčeva.

Tudi po tem referatu se je razvila ostra debata. Pri sklepi besedi je tov. Hasl poudarjal, da le duhovno vodstvo nas bo privelo iz krize človeka.

Šestan Dušan, preds. Kaukler Val, tajnica.

— JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO ZA SREZ KRŠKO je zborovalo 14. aprila 1934. v Mokronogu. Navzočih je bilo 53 članov in članic t. j. 49%. Predsednik je pozdravil vse navzoče. zlasti sres. šol. nadzornika tov. L.

Levstika in šol. preglednika tov. Iv. Pečnika. Pred prehodom na dnevni red se je spomnil predsednik blagopokojne tov. Ane Berce roj. Kopač, ki je bila vsestransko najlepši vzgled zavedne tovarišice. Pred ravno enim mesecem smo jo spremili k zadnjemu počitku, izkazali ji zadnjo čast, se od nje poslovili, danes pa zbrali mesto venca na nje grob znesek 210 Din (dvvestdeset Din) za Učiteljski dom v Ljubljani.

Poročilo predsednika tov. M. Brezovarja. Z zadovoljstvom so se odobrile vse došle okrožnice od sekcije, vse rešene vloge društva, zlasti čestitke in zahvale povodom 50 letnice gosp. bana dr. Draga Marušiča, 60 letnice tov. in br. Engelberta Gangla in spomenice na narod. posl. gosp. Al. Dermelja in sprejeli razni sklepi ter predlogi, ki se bodo poslali sekciji še posebej. Le ta je storila vse, kar je pač možno v danih razmerah za celokupen naš stan, pa tudi za poedinca, zlasti, kjer je šlo za načelna stališča.

V zadevi podpore brezposelnim abiturientom se sklepa pri prihodnjem zborovanju, ki bo v začetku junija, do katerega časa se bo zaznal efekt nove finančne operacije.

Kr. banska uprava se naproša, da pošilja dopise kmetske stroke tudi upravam narodnih šol.

Naš rod z izdajo knjig Mladinske matice naj izhaja kakor doslej.

Proti klevetam nam nasprotnih listov je vedno takoj in odločno nastopiti.

Po poročilu predsednika je podal tov. P. Herbst pripombe k aktualnemu zadnjemu predavanju tov. Fr. Lunačka o »Prirodni telovadbi« ter žel priznanje in zahvalo vseh navzočih.

Pri volitvah so bili izvoljeni:

Predsednikom častnega razsodišča tov. Vanič Janko, ki je bil tudi izvoljen delegatom za banovinsko in državno skupščino. Njega namestnikom pa je bil izbran tov. Znidaršič Rudolf.

Ko je bil dnevni red izčrpan, se je predsednik še posebej zahvalil predavatelju tovarišu Herbstu ter tov. L. Levstiku, J. Vaniču, R. Znidarčiču, Dolinar Elviru, Iv. Pečniku, Debevc B., Malešič J., ki so se prijavili k besedi, podali stvarna mnenja, nakar je predsednik zaključil dobro uspešno zborovanje.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Celotna izdaja zbranih spisov za mladino je izšla

ENGELBERT L. GANGL:

MOJA POT

v 10 knjigah po 10 tiskovnih pol. Cena v platno vezani knjigi je 42 Din, vsej zbirki 320 Din, ali v 12 mesečnih obrokih po 32 Din. — Naročite takoj!

ZAHTEVAJTE PROSPEKT!

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE« V LJUBLJANI

Frančiškanska ulica štev. 6

Podružnica v Mariboru, Tyrševa ulica štev. 44

Napravite izlet na Bled!

Hotel na blejskem gradu nudi vsakemu izletniku višek zadovoljnosti. Razgled na vso okolico, Julijske Alpe in Karavanke. Poleg tega cene znižane tako, da je omogočen izlet najskromnejšemu izletniku

CENIK		
Zajtrk:	kava, mleko, čaj, 2 kruha	Din 2—
Kosilo I. vrste:	Juha, pečenka, 2 prilogi, močnata	14—
II. "	Juha, govedina, 2 prilogi	8—
III. "	Juha, " 2	5—
Večerja I. vrste:	pečenka, solata, desert	8—
II. "	Rižota s solato ali golaž s krompirjem	6—
Okrepčila:	Malinovec ali limonada	2—
Ležišče za osebo s perilom		5—
" " na žimnicah		3—

Pri udeležbi 30-učencev in naročilu I. vrste, dobta 2 učenca gratis

Na željo tudi vožnja po jezeru za osebo Din 2—

Se priporoča **Uprava HOTELA GRAD — Bled**

Naročajte pri tvrdkah, ki inserirajo v našem glasilu!

Za dame

elegantne damske plašče in kostume, od cenejšega do finega, izgotavljamo po meri

Za gospode

vsakovrstne obleke in površne suknje po meri, že od nizkih cen navzgor

Za dame in gospode

vsa sportna oblačila kakor: trenčkoti, dežni plašči, pumparice, vsakovrstne specialne jopiče za sport, ter vsa smučarska oblačila

Za deco

plaščki

K. PUČNIK

Šelenburgova ulica štev. 1 nasproti kavarne »Zvezda«

Za cenjeno učiteljsko znatno nižje cene in ugodnosti odplačevanja!

Naročajte vse tiskarska dela
za družbe, šole, urade itd.
v učiteljski tiskarni.
v Ljubljani, Frančiškanska 6

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolo in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve

Vam nudi vedno

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44